

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2019

Kuntarahoitus

A. Johdanto

Tämä selvitys on arvopaperimarkkinalain (746/2012) 7 luvun 7 §:n mukainen selvitys Kuntarahoitus Oyj:n (jäljempänä "Kuntarahoitus" tai "yhtiö") hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuonna 2019. Selvitys annetaan tässä yhtenä kokonaisuutena hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kuvauksena.

Lain luottolaitostoiminnasta (610/2014) 7 luvun 7 §:n mukaan luottolaitoksen on pidettävä saatavilla internetsivustollaan selostus siitä, miten se noudattaa luottolaitoslain 7 luvun 1–5 §:n hallintoa koskevia säännöksiä. Seuraavassa on kuvattu Kuntarahoituksen osalta myös kyseisen luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten noudattaminen.

Kuntarahoituksen toimintaa ohjaa keskeisesti luottolaitoksia koskeva lainsäädäntö (keskeisesti laki luottolaitostoiminnasta, 610/2014 ja EU-asetus luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista, EU 575/2013) ja siihen liittyvät viranomaisohjeet, jotka pitävät sisällään huomattavan määrän hallinnon järjestämistä koskevia vaatimuksia, joita Kuntarahoitus noudattaa toiminnassaan. Viranomaisohjeista yhtiön hallinnon ja tämän raportin kannalta merkittävimpiä ovat Euroopan pankkiviranomaisen ohjeet hallinnosta ja ohjauksesta sekä asetuksen (EU) N:o 575/2013 kahdeksannen osan mukaisista julkistamisvaatimuksista. Nämä ovat saatavilla osoitteessa www.eba.europa.eu.

Näiden lisäksi Kuntarahoitus seuraa hallinnon järjestämisen osalta osin myös suomalaisia pörssiyrityksiä koskevaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Koodi koskee suomalaisia pörssiyrityksiä eli niitä yhtiöitä, joiden osakkeet ovat listattuna Helsingin pörssissä. Koska Kuntarahoitus on yksinomaan listattujen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija, ja sen osakkeet eivät ole julkisen kaupankäynnin kohteena, Kuntarahoituksen kannalta ei ole tarkoituksenmukaista soveltaa kyseistä koodia suoraan. Kuntarahoituksen hallinnointikäytännöt ovat kuitenkin keskeisiltä osiltaan linjassa koodin suositusten kanssa, ja ainoastaan palkitsemisen suositukset ja niihin liittyvä raportointi ei kaikilta osin vastaa vuoden 2020 alusta voimaan tulleen koodin raportointisuositusta, koska ne kohdistuvat osakeyhtiölain pohjalta pörssiyrityksiin. Kuntarahoitus noudattaa palkitsemiseen liittyvässä raportoinnissa luottolaitoksia koskevia yksityiskohtaisia raportointivaatimuksia, minkä vuoksi ei ole tarkoituksenmukaista noudattaa näiden lisäksi koodia, jota ei ole suunnattu Kuntarahoituksen kaltaiselle yhtiölle. Kuntarahoituksella on joukkovelkakirjalainoja listattuna Lontoossa, Helsingissä, Dublinissa, Zürichissä ja Taipeiissa toimivissa pörsseissä. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi on saatavilla osoitteessa www.cgfinland.fi. Koodin viimeisin päivitys tuli voimaan 11.2.2020. Kuntarahoituksen hallintoa ja johtamista koskevia kuvauksia on tämän dokumentin lisäksi saatavilla yhtiön internetsivuilla.

Kuntarahoituksen hallitus on käsitellyt tämän selvityksen kokouksessaan 13.2.2020. Tämä selvitys sekä yhtiön vuosikertomus vuodelta 2019 sisältäen tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen on saatavilla yhtiön internet-sivuilla. Tilintarkastaja on käynyt selvityksen läpi, eikä ole esittänyt selvityksen osalta huomioita siitä, että selvitys eroaisi tilinpäätöksestä.

B. Hallinto

1. Omistus ja oikeudellinen rakenne

Kuntarahoitus on Suomen osakeyhtiölain (624/2006) mukainen julkinen osakeyhtiö.

Kuntarahoituksen omistavat suomalaiset kunnat ja niiden määräysvallassa olevat yhteisöt (53 %), Keva (31 %) ja Suomen valtio (16 %). Yhtiöjärjestyksen mukaan ilman yhtiön suostumusta yhtiön osakkeita eivät voi luovutustoimin hankkia muut kuin Keva, kunnat, kuntayhtymät, kuntien keskusjärjestöt, kuntien yksin tai enemmistönä omistamat yhteisöt tai tällaisten yhteisöjen omistamat yhtiöt. Suostumuksen antamisesta päättää yhtiön hallitus. Yhtiön omistusrakenteessa ei tapahtunut tilikaudella olennaisia muutoksia. Yhtiön tiedossa ei ole sen toimintaan vaikuttavia osakassopimuksia.

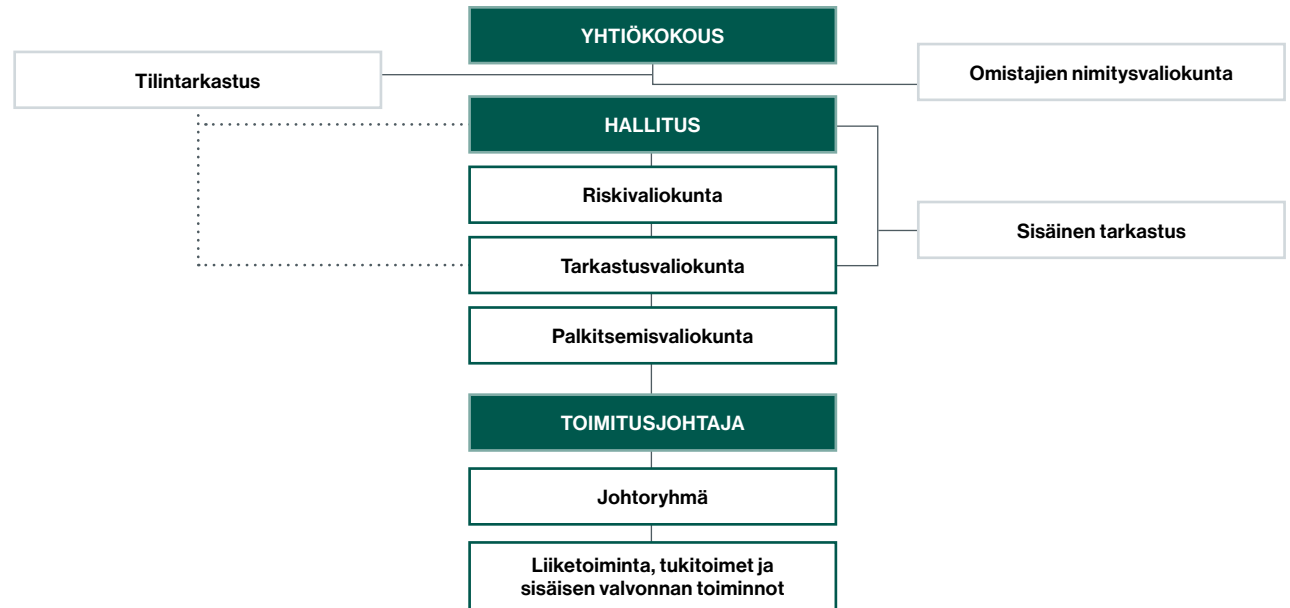
Kuntarahoituksella on luottolaitostoinnasta annetun lain mukainen luottoyhteisön toimilupa ja yhtiön toimintaa valvoo Euroopan keskuspankki sekä Finanssivalvonta.

2. Yhtiön johtamisrakenne

Yhtiöllä on hallituksen hyväksymä strategia, jonka mukaisesti yhtiön liiketoimintaa, riskienhallintaa ja hallintoa hoidetaan. Strategian lisäksi hallitus on vahvistanut yhtiölle hallintoa ja riskienhallintaa koskevia sisäisiä politiikkoja, jotka toimivat yhtiön riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan keskeisinä periaatteina. Näiden lisäksi yhtiöllä on huomattava määrä muuta operatiivista ohjeistusta hallinnon ja riskienhallinnan järjestämisen tueksi.

Edellä kuvattuihin hallituksen vahvistamiin sisäisiin politiikkoihin sisältyy yhtiön hallinnointiperiaatteet kokoava sisäinen politiikka ("Corporate Governance Policy"), jota päivitetään säännöllisesti. Viimeisin päivitys politiikkaan on tehty maaliskuussa 2019. Corporate Governance Policy yhdessä Kuntarahoituksen hallituksen vahvistaman vastuullisuuspolitiikan kanssa pitää sisällään myös eturistiriitojen hallitsemista koskevat periaatteet.

Oheisessa kuviossa on havainnollistettu Kuntarahoituksen hallinnollinen rakenne pääpiirteittäin. Kuvassa yhtenäiset nuolet kuvaavat virallista raportointivastuuta ja katkoviivalliset näiden virallisten raportointikanavien lisäksi / rinnalle sovitut raportointikäytäntöjä.

3. Yhtiökokous

Osakeyhtiölaki ja Kuntarahoituksen yhtiöjärjestys määrittelevät yhtiökokouksen käsiteltävät asiat. Jokaisella osakkeenomistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä puhevaltaansa sekä äänestää omistamillaan osakkeilla, joista jokainen tuottaa yhden äänen.

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä ennen huhtikuun loppua. Vuonna 2019 varsinainen yhtiökokous pidettiin 28.3.2019. Yhtiökokouksessa oli läsnä 28 osakkeenomistajaa edustaen 29 417 311 osaketta ja ääntä, mikä vastasi 75,31 prosenttia kaikista osakkeista ja äänistä.

4. Omistajien nimitysvaliokunta

Kuntarahoituksella on yhtiökokouksen päättämä omistajien nimitysvaliokunta, jonka tehtävänä on vuosittain tehdä ehdotus varsinaiselle yhtiökokoukselle hallituksen jäsenten lukumäärästä, hallitukseen valittaviksi henkilöiksi sekä hallitukselle maksettaviksi palkkioiksi. Lisäksi nimitysvaliokunta tekee ehdotuksen hallituksen puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajaksi. Ehdotus tehdään hallitukselle, joka valitaan varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Omistajien nimitysvaliokunnan on työssään otettava huomioon sääntelyssä luottolaitoksen hallinnolle asetetut vaatimukset, mukaan lukien hallituksen osaamista, kokemusta ja muuta soveltuvuutta koskevat vaatimukset, yhtiön liiketoiminnan luonne sekä omistusrakenne. Omistajien nimitysvaliokunta on hyväksynyt itselleen työjärjestyksen, jossa on kuvattu tarkemmin ne periaatteet, joita noudatetaan, jotta omistajien nimitysvaliokunta täyttää toiminnassaan sille lainsäädännössä ja yhtiökokouksen päätöksellä asetetut tavoitteet ja tehtävät.

Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti omistajien nimitysvaliokunnassa on neljä jäsentä, joista kolme suurinta omistajaa nimittää kukin yhden jäsenen ja yhden jäsenen nimittää Suomen Kuntaliitto. Kolme suurinta omistajaa ovat Keva, Suomen valtio ja Helsingin kaupunki.

Tilikauden 2019 lopussa omistajien nimitysvaliokuntaan kuuluivat seuraavat henkilöt:

- Timo Kietäväinen (toimitusjohtaja, Keva), puheenjohtaja
- Minna Karhunen (toimitusjohtaja, Suomen Kuntaliitto ry)
- Sami Sarvilinna (kansliapäällikkö, Helsingin kaupunki)
- Maija Strandberg (finanssineuvos, valtioneuvoston kanslia, omistajaohjausosasto)

Vuoden 2019 varsinaista yhtiökokousta varten kokoontunut omistajien nimitysvaliokunta teki sen tehtävänä olleet ehdotukset yhtiökokoukselle ja yhtiökokous päätti asioista valiokunnan ehdotusten mukaisesti. Vuoden 2020 varsinaiselle yhtiökokoukselle, ja valittavalle hallitukselle tehdyt ehdotukset julkaistaan vuoden 2020 varsinaisen yhtiökokouksen kokouskutsun liitteenä ja ne tulevat saataville yhtiön internetsivuille.

Omistajien nimitysvaliokunnan jäsenille ei makseta palkkioita.

5. Hallitus

5.1. Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa sille osakeyhtiölaissa, yhtiöjärjestyksessä ja sekä muussa lainsäädännössä ja viranomaissääntelyssä määritellyistä tehtävistä. Hallituksen tehtävät ja toimintaperiaatteet Kuntarahoituksessa on vahvistettu osana Corporate Governance Policya ja sen liitteenä olevaa hallituksen työjärjestystä. Hallituksen keskeisiin tehtäviin kuuluu vahvistaa yhtiön strategia, vuosittainen toimintasuunnitelma ja budjetti, seurata yhtiön taloudellista tilannetta ja valvoa, että yhtiön hallinnointi ja erityisesti riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty johdon toimesta. Hallitus päättää myös kaikista toiminnan laatuun ja laajuuteen nähdessä laajakantoisista asioista.

Tilintarkastaja ja sisäinen tarkastus raportoivat tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle, mikä varmistaa sen, että hallitus saa riippumatonta tietoa yhtiön tilasta. Hallitus vahvistaa yhtiön arvot ja eettiset toimintaperiaatteet sekä muut toimintaa ohjaavat keskeiset politiikat. Hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä päättää näiden palkoista, palkkioista ja eduista. Lisäksi hallitus hyväksyy toimitusjohtajalle suoraan raportoivien henkilöiden nimittämisen ja näiden palkat, palkkiot ja edut. Hallitus päättää koko yhtiön osalta palkitsemisjärjestelmän periaatteista.

Tilikaudella 2019 hallitus on hoitanut sille lakisääteisesti ja yhtiön riskienhallinnan periaatteisiin perustuvat tehtävät. Hallitus arvioi yhtiön strategiaa mutta ei tehnyt siihen vuoden aikana olennaisia muutoksia. Hallitus on seurannut aktiivisesti liiketoiminnan kehittymistä mm. eri tuotteita ja palveluja koskevien analyysien pohjalta ja yhtiön toimintaympäristöön liittyviä keskeisiä hankkeita, mukaan lukien sosiaali- ja terveydenhoitoudistuksen eri vaiheita sekä uuden hallitusohjelman mukaisia linjauksia ja sen mahdollisia vaikutuksia yhtiön asiakuntaan. Yhtiön toimintaan vaikuttava lainsäädäntö kehittyi jatkuvasti, ja tämän osalta hallitus on arvioinut aktiivisesti mahdollisten muutosten vaikutuksia yhtiön toimintaan. Kuntarahoitus uudistaa aktiivisesti tietojärjestelmiään, ja hankkeiden laajuuden vuoksi hallitus on tehnyt päätökset tietojärjestelmäinvestoinneista (esim. antolainojen elinkaaren hallintaa tukeva järjestelmä ja IT-infrastruktuurin ulkoistamista koskeva hanke). Ennen päätöksentekoa hallituksen tarkastusvaliokunta on arvioinut hankkeita yksityiskohtaisesti. Hallitus ja sen valiokunnat ovat aktiivisesti seuranneet IFRS-sääntelyyn liittyvää laskentaa sekä siihen liittyviä kehitystoimenpiteitä.

5.2. Hallituksen kokoonpano ja toimikausi

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään yhdeksän jäsentä. Yhtiöjärjestystä päivitettiin kevään 2019 yhtiökokouksessa nostamalla hallituksen jäsenten enimmäismäärä kahdeksasta yhdeksään.

Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet, ja jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Omistajien nimitysvaliokunnan tehtävänä on laatia vuosittain ehdotus yhtiökokoukselle hallituksen kokoonpanosta.

Hallitus toimii aina riippumattomasti, yhtiön ja kaikkien osakkeenomistajien etu huomioiden.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joiden toimikausi kestää valitsemisesta seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Omistajien nimitysvaliokunta tekee ehdotuksen valittavalle hallitukselle puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta.

Hallituksen jäsenillä ei ole erovuoroja ja jäsen, joka on kuullut hallitukseen edellisellä toimikaudella, voidaan valita uudelleen. Hallituksen sellaisen jäsenen sijaan, joka on eronnut tai kesken toimikauden tullut pysyvästi estyneeksi, voidaan varsinaisessa tai ylimääräisessä yhtiökokouksessa valita uusi jäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Tehdessään ehdotusta hallituksen kokoonpanosta omistajien nimitysvaliokunta pyrkii kuitenkin ottamaan huomioon hallituksen jäsenten rotaatiota koskevat tarpeet.

5.3. Hallituksen jäsenten soveltuvuus ja hallituksen monimuotoisuus

Hallituksen jäsenten osalta tehdään aina ennen lopullista valintaa tai tehtävässä aloittamista arviointi henkilön luotettavuudesta ja pätevyydestä siten kuin asiasta erikseen säädetään lainsäädännössä ja viranomaisohjeissa.

Hallituksen kokoonpanoa suunnitellaan pitkäjänteisesti. Hallituksen tulee kokonaisuutena ymmärtää erityisesti luottolaitostointimintaa, sitä koskevia vaatimuksia ja toimintaan sisältyviä riskejä. Ehdotettavien hallituksen jäsenten osalta omistajien nimitysvaliokunnan tulee huomioida myös jäsenten ammattitaitoa ja riippumattomuutta koskevat vaatimukset sekä ehdokkaiden mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen.

Hallituksen jäsenillä ei ole yläikärajaa eikä yhtiö ole asettanut tavoitteita hallituksen ikäjakaumalle.

Tehokas hallitustoiminta edellyttää, että hallituksessa on monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Yhtiökokous on 23.3.2011 päättäessään omistajien nimitysvaliokunnan pysyvistä asettamisesta määritellyt, että hallituksen kokoonpanoa koskevassa ehdotuksessa tulee ottaa huomioon toimialatuntemus, pääomamarkkinoiden tuntemus, rahoitustoimialaan liittyvien riskien tuntemus, asiakkaiden ja omistajien tuntemus sekä näistä hankittu käytännön kokemus sekä yleinen yrityshallintokokemus.

Voimassa oleva sääntely edellyttää hallituskokoonpanolta monimuotoisuutta sekä kuvausta tätä koskevista mahdollisista tavoitteista ja päämääristä. Edellä viitattu yhtiökokouksen päätös

hallituskokoonpanon osalta huomioon otettavista tekijöistä ei sisällä tarkempia tavoitteita, vaan omistajien nimitysvaliokunta arvioi mainittujen kriteerien ja voimassa olevan sääntelyn pohjalta tarkempia osaamisalueita, joita hallituskokoonpanossa tulee ottaa huomioon. Näitä tarkempia tekijöitä ovat hallituskokoonpanon osaaminen suomalaisen kuntasektorin ja julkisen sektorin toiminnasta, sosiaalisesta asuntotuotannosta, luotonannosta, erilaisista rahoitusvälineistä, kirjanpidosta ja kansainvälisistä tilinpäätöskäytännöistä, pankkisääntelystä sekä sisäisestä valvonnasta ja ulkoisesta tarkastuksesta. Eri tekijöiden määrän ja niiden moniulotteisuuden sekä hallituksen jäsenten rajallisen lukumäärän vuoksi omistajien nimitysvaliokunta tai hallitus ei ole asettanut näille osa-alueille tarkkoja tavoitteita koko hallituskokoonpanon osalta, vaan arvioi hallituksen kokoonpanoa kokonaisuutena suhteessa mainittuihin alueisiin.

Päämääränä on hallituskokoonpano, joka parhaiten palvelee Kuntarahoituksen liiketoimintaa sen erityispiirteet ja toimintaympäristön muutokset huomioiden. Sekä omistajien nimitysvaliokunta että hallitus on arvioinut näiden vaatimusten tulevan hyvin täytetyiksi yhtiön hallituskokoonpanolla.

Yhtiö ei ole asettanut tavoitteita hallituksen maantieteellisen edustuksen osalta, mutta yhtiön liiketoimintamallin kannalta on tärkeää, että hallituksen jäsenet tuntevat suomalaista yhteiskuntaa ja julkisen sektorin toimintaa, vaikka eivät sillä olisikaan ammatillisesti toimineet.

Riippumattomuuden osalta hallitus on osana Corporate Governance Policya määrittänyt, että enemmistön hallituksen jäsenistä on oltava riippumattomia yhtiöstä ja sen suurimmista omistajista

(yli 10 %). Hallituksen kokoonpano kaudella 2019 täyttää tämän vaatimuksen. Riippumattomuutta arvioidaan Euroopan pankkiviranomaisen ohjeiden ja Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin perusteella.

Hallituksen kokoonpanossa on otettu huomioon myös kummankin sukupuolen tasapuolinen edustus. Omistajien nimitysvaliokunta on asettanut eri sukupuolten tasapuolista edustusta koskevaksi tavoitteeksi, että kummankin sukupuolen edustajia tulee olla vähintään 40 %. Tämä vastaa voimassa olevaa tasa-arvolakia. Yhtiön hallituksen kokoonpano vuonna 2019 ei täyttänyt tavoitetta, sillä vuoden 2019 varsinainen yhtiökokous omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksesta valitsi kaudelle 2019-2020 kokoonpanon, jossa naisjäsenten osuus oli 66,7 % ja miesjäsenten osuus 33,3 %. Omistajien nimitysvaliokunta on pitänyt tätä hyväksyttävänä, koska hallituskokoonpano muuttuu pääsääntöisesti jonkin verran vuosittain, ja tämän vuoksi yksittäisten vuosien ja tavoitteen välillä voi olla eroja, jotka tasaantuvat pitkän aikavälin tarkastelussa. Mikäli vuoden 2020 varsinainen yhtiökokous hyväksyy omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen hallituskokoonpanoksi kaudelle 2020 – 2021, muuttuu tilanne niin, että naisjäsenten osuus on 50 % ja miesjäsenten osuus 50 %.

Toimiva johto huolehtii yhdessä hallituksen puheenjohtajan kanssa aina uusien hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä hallituksen jäsenen tehtävään, yhtiön liiketoimintaan ja toiminnan riskeihin. Hallitus vahvistaa itselleen vuosittain myös koulutus suunnitelman sen varmistamiseksi, että hallituksen osaaminen kehittyy toimintaympäristön muutosten ja yhtiön liiketoiminnan kehittymisen edellyttämällä tavalla.

5.4. Hallituksen kokoonpano tilikauden 2019 lopussa

Vuoden 2019 varsinainen yhtiökokous valitsi omistajien nimitysvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti alla olevassa taulukossa olevat henkilöt hallitukseen kaudelle 2019-2020 (varsinaisesta yhtiökokouksesta seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen).

Taulukko sisältää jäsenten osalta myös direktiivin 2013/36 EU ("CRD") 91 artiklan ja sen nojalla luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 5 §:n mukaisen ilmoituksen johtotehtävien lukumäärästä. Tämän sääntelyn mukaan merkittävän luottolaitokseen päätoimisessa toimi- tai palvelussuhteessa oleva hallituksen jäsen taikka toimitusjohtaja saa pitää enintään kaksi muunlaista hallituksen jäsenyyttä ja muussa kuin päätoimisessa toimi- tai palvelussuhteessa oleva hallituksen jäsen enintään neljä hallituksen jäsenyyttä.

Tässä laskennassa Kuntarahoituksen hallitusjäsenyys lasketaan yhdeksi tehtäväksi. Laskennassa ei oteta huomioon tehtäviä, jotka koskevat yhteisöjä, jotka ovat voittoa tavoittelemattomia organisaatioita tai muita vastaavia toimijoita (jäljempänä ei-kaupallinen toimija). Lisäksi laskennassa yhdeksi tehtäväksi luetaan samaan konserniin liittyvät tehtävät (ks. tarkempi määrittely CRD 91 artikla). Kuntarahoituksen hallituksen jäsenet vuonna 2019 täyttävät nämä vaatimukset.

<i>Nimi</i>	Helena Walldén , puheenjohtaja
<i>Syntymävuosi</i>	1953
<i>Hallituksessa vuodesta</i>	2016, puheenjohtajana vuodesta 2016
<i>Koulutus</i>	Diplomi-insinööri
<i>Päätoimi</i>	Hallitusammattilainen
<i>Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet</i>	Pitkä ja monipuolinen kokemus suuren pankkikonsernin (OP Pohjola) eri tehtävistä (1976 – 2008, josta 14 vuotta johtokunta- ja johtoryhmätehtävissä) sekä hallitustyöskentelystä useissa yhtiöissä (esim. Fingrid Oyj, Oy Alko Ab, Apetit Oyj) ennen Kuntarahoitusta.
<i>Keskeiset muut luottamustoimet</i>	Ei muita luottamustoimia
<i>CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä</i>	1 (Kuntarahoituksen hallituksen jäsenyys), ei ylitä sallittua määrää, ei muita laskennassa huomioitavia johtotehtäviä
<i>Riippumattomuus</i>	Riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

Nimi	Maaria Eriksson
Syntymävuosi	1967
Hallituksessa vuodesta	2019
Koulutus	Kauppätieteiden maisteri, CEFA
Päätoimi	Sijoitusjohtajan varahenkilö Johtaja, ulkoistetut korkosijoitukset, Keva
Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet	Pitkä ja monipuolinen kokemus pääomamarkkinatehtävistä Kevassa, Suomen suurimmassa työeläkevakuutusyhtiössä (vuodesta 1998) ja tätä ennen pankkisektorilla salkunhoitajana ja ekonomistina (Merita 1996 – 1998) ja Suomen pankissa ekonomistina (1994 – 1996).
Keskeiset muut luottamustoimet	<ul style="list-style-type: none"> Oulun yliopiston sijoitusvaliokunnan jäsen (ei-kaupallinen) Kannelmäen yhteiskoulu (1 – 9 luokat), johtokunnan puheenjohtaja (ei-kaupallinen)
CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä	1 (Kuntarahoituksen hallituksen jäsenyys), ei ylitä sallittua määrää, ei muita laskennassa huomioitavia johtotehtäviä.
Riippumattomuus	Riippumaton yhtiöstä, ei-riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista (merkittävään osakkeenomistajan palveluksessa)

Nimi	Raija-Leena Hankonen
Syntymävuosi	1960
Hallituksessa vuodesta	2019
Koulutus	Kauppätieteiden maisteri, KHT
Päätoimi	Hallitusammattilainen
Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet	Pitkä ja monipuolinen kokemus tilintarkastuksesta ja neuvontapalveluista suuryhtiöissä ja finanssisektorilla (KPMG 1987 – 2019), toiminut KPMG:n Suomen toimitusjohtajana ja hallituksen puheenjohtajana.
Keskeiset muut luottamustoimet	<ul style="list-style-type: none"> Brigadeiro Holding Oy, hallituksen jäsen (ei-kaupallinen) Savonlinnan Oopperajuhlien kannatusyhdistys, hallituksen jäsen (ei-kaupallinen) Savonlinnan Oopperajuhlat Oy, hallituksen jäsen Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö sr., hallituksen jäsen (ei kaupallinen) Jalmari ja Rauha Ahokkaan säätiö sr., hallintoneuvoston puheenjohtaja (ei kaupallinen)
CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä	2 (Kuntarahoituksen hallituksen jäsenyys ja yksi toinen tehtävä), ei ylitä sallittua määrää, ei muita laskennassa huomioitavia johtotehtäviä.
Riippumattomuus	Riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista, ei-riippumaton yhtiöstä (ollut lähivuosina yhtiön tilintarkastusyhteisön palveluksessa)

<i>Nimi</i>	Minna Helppi
<i>Syntymävuosi</i>	1967
<i>Hallituksessa vuodesta</i>	2017
<i>Koulutus</i>	MBA
<i>Päätoimi</i>	Rahoitusjohtaja, Metso Oyj
<i>Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet</i>	Pitkä ja monipuolinen kokemus senior-tason johtotehtävistä listayhtiöissä yritysrahoituksen toiminnasta (Uponor ja Andritz 2004 – 2012) ja sitä ennen pankkisektorilta (Nordea 1989 – 2004) mm. projektirahoituksen piiristä.
<i>Keskeiset muut luottamustoimet</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Metso Lithuania UAB, hallituksen jäsen (Metso Oyj:n konserniyhtiö, osa päätoimea) • Rauma Oy, hallituksen puheenjohtaja (Metso Oyj:n konserniyhtiö, yhtiö ei aktiivinen, osa päätoimea)
<i>CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä</i>	2 (Kuntarahoituksen hallituksen jäsenyys, toinen hallitusjäsenyys päätoimeen kuuluvan konsernin yhtiöissä, jotka lasketaan yhdeksi), ei ylitä sallittua määrää, ei muita laskennassa huomioitavia johtotehtäviä.
<i>Riippumattomuus</i>	Riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

<i>Nimi</i>	Markku Koponen
<i>Syntymävuosi</i>	1957
<i>Hallituksessa vuodesta</i>	2018
<i>Koulutus</i>	Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, EMBA
<i>Päätoimi</i>	Hallitusammattilainen
<i>Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet</i>	Pitkä ja monipuolinen työkokemus yhdessä Suomen suurimmista finanssiryhmistä, erityisesti viestintä, lakiasiat ja pankkisääntely (OP-Ryhmä 1985 – 2017, joista yli 20 vuotta johtokunta- ja hallitustehtävissä).
<i>Keskeiset muut luottamustoimet</i>	Ei muita luottamustoimia
<i>CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä</i>	1 (Kuntarahoituksen hallituksen jäsenyys), ei ylitä sallittua määrää, ei muita laskennassa huomioitavia johtotehtäviä.
<i>Riippumattomuus</i>	Riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

<i>Nimi</i>	Jari Koskinen
<i>Syntymävuosi</i>	1960
<i>Hallituksessa vuodesta</i>	2017
<i>Koulutus</i>	Valtiotieteiden maisteri
<i>Päätoimi</i>	Itsenäinen konsultti, Rapidaile Oy
<i>Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet</i>	Pitkä ja laaja kokemus Suomen valtionhallinnosta ja julkisesta sektorista maa- ja metsätalousministerinä (2011 – 2014, 2002 – 2003) sekä kansanedustajana (1996 – 2009). Kansainvälisen rahoituksen kokemusta Euroopan jälleärahoitus- ja kehityspankista (2009 – 2011). Suomen Kuntaliitto ry:n toimitusjohtaja 2015 – 2019.
<i>Keskeiset muut luottamustoimet</i>	<ul style="list-style-type: none"> Suomen Puukerrostalot Oy, hallituksen jäsen
<i>CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä</i>	2 (Kuntarahoituksen hallituksen jäsenyys ja yksi muu hallitusjäsenyys), ei ylitä sallittua määrää, ei muita laskennassa huomioitavia johtotehtäviä.
<i>Riippumattomuus</i>	Riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

<i>Nimi</i>	Kari Laukkanen
<i>Syntymävuosi</i>	1964
<i>Hallituksessa vuodesta</i>	2018
<i>Koulutus</i>	Kauppatieteiden maisteri
<i>Päätoimi</i>	Hallitusammattilainen ja rahoitusalan konsultti (Lauvest Oy, toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja, Kari Laukkasen omistama konsultointiyhtiö, tehtävä ei ole kokoaikainen)
<i>Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet</i>	Pitkä ja monipuolinen kansainvälisen pankkitoiminnan kokemus globaalin pankkikonsernin eri tehtävissä (Citigroup 1990 – 2016, josta viimeiset 13 vuotta Suomen toimintojen maaajohtaja)
<i>Keskeiset muut luottamustoimet</i>	<ul style="list-style-type: none"> Bankify Oy, hallituksen jäsen Nuori Yrittäjyys ry, hallituksen puheenjohtaja (ei-kaupallinen toimija) Emittor Oy, hallituksen puheenjohtaja
<i>CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä</i>	3 (Kuntarahoituksen hallituksen jäsenyys ja 2 muuta hallitusjäsenyyttä), ei ylitä sallittua määrää, ei muita laskennassa huomioitavia johtotehtäviä
<i>Riippumattomuus</i>	Riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

<i>Nimi</i>	Vivi Marttila
<i>Syntymävuosi</i>	1966
<i>Hallituksessa vuodesta</i>	2016
<i>Koulutus</i>	Kauppätieteiden maisteri, KHT, JHTT
<i>Päätoimi</i>	Kunnanjohtaja, Simon kunta
<i>Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet</i>	Pitkä ja monipuolinen kokemus tilintarkastuksesta julkisella sektorilla ja listayhtiöissä (1990 – 2001 ja 2011 – 2015) sekä kaupungin talousjohtajan tehtävistä (2001 – 2011)
<i>Keskeiset muut luottamustoimet</i>	<ul style="list-style-type: none"> LähiTapiola Lappi Keskinäinen Vakuutusyhtiö, hallituksen jäsen
<i>CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä</i>	2 (Kuntarahoituksen hallituksen jäsenyys ja 1 muu hallitusjäsenyys), ei ylitä sallittua määrää, ei muita laskennassa huomioitavia johtotehtäviä.
<i>Riippumattomuus</i>	Riippumaton yhtiöstä sekä merkittävistä osakkeenomistajista

<i>Nimi</i>	Tuula Saxholm , varapuheenjohtaja
<i>Syntymävuosi</i>	1961
<i>Hallituksessa vuodesta</i>	2013, varapuheenjohtaja vuodesta 2018
<i>Koulutus</i>	Kauppätieteiden maisteri
<i>Päätoimi</i>	Rahoitusjohtaja, Helsingin kaupunki
<i>Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet</i>	Pitkä ja monipuolinen kokemus suuren kaupungin hallinnosta eri tehtävissä (Helsingin kaupunki 1991 –) ja tämän osana huomattava määrä hallituskokemusta erilaisissa julkisen sektorin omistamissa yhtiöissä.
<i>Keskeiset muut luottamustoimet</i>	<ul style="list-style-type: none"> Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, hallituksen jäsen (Helsingin kaupungin osakkuusyhtiö, ei-kaupallinen) Helsingin kaupungin asunnot Oy, hallituksen jäsen (Helsingin kaupungin konserniyhtiö, osa päätoimea) Helsingin Leijona Oy, hallituksen jäsen (Helsingin kaupungin konserniyhtiö, osa päätoimea) Helsingin Satama Oy, hallituksen jäsen (Helsingin kaupungin konserniyhtiö, osa päätoimea) Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy, hallituksen puheenjohtaja (Helsingin kaupungin osakkuusyhtiö, ei-kaupallinen) HYKSin Kliiniset palvelut Oy, hallituksen jäsen Talushallintopalvelu-liikelaitoksen johtokunnan puheenjohtaja (osa päätoimea)
<i>CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä</i>	3 (Kuntarahoituksen hallituksen jäsenyys, kolme hallitusjäsenyyttä laskettu konsernisuhteen vuoksi yhteen ja yksi erillinen hallitusjäsenyys), ei ylitä sallittua määrää, ei muita laskennassa huomioitavia johtotehtäviä.
<i>Riippumattomuus</i>	Ei-riippumaton yhtiöstä eikä merkittävistä osakkeenomistajista (merkittävän osakkeenomistajan ja asiakkaan palveluksessa)

5.5. Muutokset hallituksen kokoonpanossa vuonna 2019

Maaria Eriksson ja Raija-Leena Hankonen valittiin hallitukseen ensimmäistä kertaa vuoden 2019 varsinaisessa yhtiökokouksessa. Muut hallituksen jäsenet toimivat hallituksessa myös edellisellä toimikaudella eli koko kalenterivuoden 2019. Fredrik Forssell toimi hallituksessa vuoden 2019 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Raija-Leena Hankonen on 21.2.2020 eronnut yhtiön hallituksen ja sen valiokuntien jäsenyydestä, koska hän on ehdolla toisen luottolaitoksen, Danske Bank A/S:n, hallitukseen. Kuntarahoituksen yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen jäsen ei saa kuulua toisen luottolaitoksen hallintoon.

5.6. Hallituksen kokoontuminen

Yhtiön hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta niin usein kuin yhtiön asiat sitä vaativat. Tilikaudella 2019 hallitus piti 14 kokousta, joista kaksi sähköpostikokouksia. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 99. Hallitus arvioi vuosittain itsenäisesti työskentelynsä tehokkuuden ja tehtäviensä täyttämisen laadun.

Hallituksen jäsenten henkilökohtaiset osallistumisprosentit tilikauden 2019 kokouksissa olivat seuraavat:

Helena Walldén	100 %
Maaria Eriksson*	100 %
Fredrik Forssell**	100 %
Raija-Leena Hankonen*	100 %
Minna Helppi	100 %
Markku Koponen	100 %
Jari Koskinen	93 %
Kari Laukkanen	100 %
Vivi Marttila	100 %
Tuula Saxholm	100 %

*Valittu hallitukseen yhtiökokouksessa 28.3.2019, ja osallistumisprosentti laskettu jäsenyyden alkamisen jälkeen pidettyjen kokousten osalta

**Jäsen 28.3.2019 asti, ja osallistumisprosentti laskettu tähän mennessä pidettyjen kokousten osalta

Hallituksen kokouksiin osallistui säännöllisesti myös toimitusjohtaja ja hallituksen sihteeri.

5.7. Hallituksen kokoonpano toimikaudelle 2020 - 2021

Omistajien nimitysvaliokunta on tehnyt ehdotuksen hallituksen kokoonpanosta toimikaudelle, joka alkaa vuoden 2020 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä (2021). Ehdotus on liitetty 4.3.2020 julkistettuun yhtiökokoukseen.

Omistajien nimitysvaliokunta esittää hallitukseen valittavaksi yhteensä kahdeksan (8) jäsentä. Nykyisistä hallituksen jäsenistä Minna Helppi ja Jari Koskinen eivät ole enää käytävissä tulevalle hallituskaudelle. Omistajien nimitysvaliokunta esittää, että hallitukseen valitaan varsinaisen yhtiökokouksen päättymisestä lukien suostumuksensa mukaisesti nykyisistä jäsenistä uudelleen, Maaria Eriksson, Markku Koponen, Kari Laukkanen, Vivi Marttila, Tuula Saxholm ja Helena Walldén sekä uusina jäseninä Denis Strandell ja Kimmo Viertola.

Uusien ehdotettavien jäsenten taustatiedot
(tiedot keskeisistä luottamustoimista helmikuun 2020 tilanteen mukaan):

<i>Nimi</i>	Denis Strandell
<i>Syntymävuosi</i>	1958
<i>Hallituksessa vuodesta</i>	Ehdotetaan valittavan hallitukseen kevään 2020 varsinaisessa yhtiökokouksessa
<i>Koulutus</i>	Kauppätieteiden maisteri
<i>Päätoimi</i>	Kaupunginjohtaja, Hangon kaupunki
<i>Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet</i>	Pitkä ja monipuolinen kokemus pääomamarkkinatehtävistä ja sijoituspalvelujen tarjoamisesta pankki- ja sijoituspalvelukonserneissa Suomessa ja Pohjoismaissa (1986 – 2011, Protos, Aktia, Unibank, Danske Bank, FIM). Pitkä kokemus (2000 lähtien) suomalaisesta kuntasektorin hallinnosta Kirkkonummen kaupunginvaltuustossa ja hallituksessa ennen Hangon kaupunginjohtajan tehtävää (2015 lähtien),
<i>Keskeiset muut luottamustoimet</i>	<ul style="list-style-type: none"> C-Fiber Hanko Oy, hallituksen jäsen
<i>CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä</i>	2 (Kuntarahoituksen hallituksen jäsenyys ja yksi muu hallitusjäsenyys), ei ylitä sallittua määrää, ei muita laskennassa huomioitavia johtotehtäviä.
<i>Riippumattomuus</i>	Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

<i>Nimi</i>	Kimmo Viertola
<i>Syntymävuosi</i>	1961
<i>Hallituksessa vuodesta</i>	Ehdotetaan valittavan hallitukseen kevään 2020 varsinaisessa yhtiökokouksessa
<i>Koulutus</i>	Kauppätieteiden maisteri
<i>Päätoimi</i>	Osastopäällikkö, Valtioneuvoston kanslia, Omistajaohjausosasto
<i>Aiempi keskeinen työhistoria ja luottamustoimet</i>	Pitkä ja monipuolinen kokemus pääomasijoittamisesta (Suomen Teollisuussijoitus Oy 1998 – 2017), kotimaisesta ja kansainvälisestä yritysrahoituksesta, yrityskaupoista (FennoScandia Bank 1989 – 1992, Skopbank 1993 – 1994, PriceWaterhouse 1995 – 1998) sekä hallitustyöstä osana nykyistä (2018 lähtien) ja aiempia tehtäviä.
<i>Keskeiset muut luottamustoimet</i>	<ul style="list-style-type: none"> Solidium Oy, hallituksen jäsen Fortum Oyj, nimitystoimikunnan puheenjohtaja (ei-kaupallinen tehtävä) Neste Oyj, nimitystoimikunnan puheenjohtaja (ei-kaupallinen tehtävä)
<i>CRD:n mukainen johtotehtävien lukumäärä</i>	2 (Kuntarahoituksen hallituksen jäsenyys ja yksi muu hallitusjäsenyys), ei ylitä sallittua määrää, ei muita laskennassa huomioitavia johtotehtäviä.
<i>Riippumattomuus</i>	Riippumaton yhtiöstä, ei-riippumaton merkittävistä omistajista (merkittävän omistajan palveluksessa)

5.8. Hallituksen valiokunnat

Kuntarahoitus on luottolaitostoiminnasta annetun lain mukainen kansallisesti merkittävä luottolaitos (O-SII) ja lain edellyttämällä tavalla hallitus on perustanut tarkastus-, riski- ja palkitsemisvaliokunnat. Hallitus valitsee keskuudestaan valiokuntien jäsenet ja niiden puheenjohtajat. Valiokunnat raportoivat säännöllisesti hallitukselle toiminnastaan.

Tarkastusvaliokunnan tarkoituksena on hallituksen valmisteluvana elimenä avustaa hallitusta taloudelliseen raportointiin ja sisäiseen valvontaan liittyvissä tehtävissä. Työnsä puitteissa tarkastusvaliokunta valvoo myös tilintarkastajien ja sisäisen tarkastuksen toimintaa.

Tarkastusvaliokunta kokoontui tilikaudella kymmenen (10) kertaa, ja tarkastusvaliokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 100.

Tarkastusvaliokunnan jäsenet tilikauden lopussa ja heidän henkilökohtaiset osallistumisprosenttinsa tilikauden 2019 kokouksissa olivat:

Markku Koponen (puheenjohtaja)	100 %
Raija-Leena Hankonen*	100 %
Kari Laukkanen	100 %
Vivi Marttila	100 %

*Valittu hallitukseen 28.3.2019 alkaen, ja osallistumisprosentti laskettu jäsenyyden alkamisen jälkeen pidettyjen kokousten osalta.

Tarkastusvaliokunnan kokouksiin osallistui säännöllisesti myös toimitusjohtaja, valiokunnan sihteeri, taloudesta vastaava johtaja, sisäisestä tarkastuksesta vastaava johtaja ja päävastuullinen tilintarkastaja.

Luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisesti riskivaliokunnan on avustettava hallitusta luottolaitoksen riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että toimiva johto noudattaa hallituksen päättämää riskistrategiaa. Riskivaliokunnan on arvioitava, vastaavatko laitoksen pääomaa sitovista palveluista perimät hinnat laitoksen liiketoimintamallia ja riskistrategiaa sekä jos näin ei ole, valmisteltava hallituksen hyväksyttäväksi suunnitelma asian korjaamiseksi. Riskivaliokunnan on myös avustettava hallituksen palkitsemisvaliokuntaa moitteettomien palkitsemisjärjestelmien luomisessa ja arvioitava, kannustavatko palkitsemisjärjestelmät ottamaan huomioon laitoksen riskit, pääoma- ja maksuvalmiusvaatimukset sekä tuottojen jaksotuksen ja tuottojen kertymistodennäköisyyden.

Riskivaliokunta kokoontui tilikaudella yhdeksän (9) kertaa, ja riskivaliokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 100.

Riskivaliokunnan jäsenet tilikauden lopussa ja heidän henkilökohtaiset osallistumisprosenttinsa tilikauden 2019 kokouksissa olivat:

Kari Laukkanen (puheenjohtaja)	100 %
Maaria Eriksson*	100 %
Raija-Leena Hankonen*	100 %
Minna Helppi	100 %

*Valittu hallitukseen 28.3.2019 alkaen, ja osallistumisprosentti laskettu jäsenyyden alkamisen jälkeen pidettyjen kokousten osalta

Vuoden 2019 varsinaiseen yhtiökokouksen asti riskivaliokunnan jäsenenä toimi Fredrik Forssell.

Riskivaliokunnan kokouksiin osallistui säännöllisesti myös toimitusjohtaja, valiokunnan sihteeri ja riskienhallinnasta vastaava johtaja.

Hallituksen palkitsemisvaliokunta valmistelelee palkitsemisjärjestelmään liittyvien tavoitteiden asettamista, palkitsemisjärjestelmän tavoitteiden saavuttamisen arviointia, palkitsemisjärjestelmän kehittämistä sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajalle raportoivien henkilöiden palkkoja, palkkiota ja etuja koskevat asiat hallituksen päätettäväksi.

Palkitsemisvaliokunnan jäsenet tilikauden lopussa ja heidän henkilökohtaiset osallistumisprosenttinsa tilikauden 2019 kokouksissa olivat:

Helena Walldén (puheenjohtaja)	100 %
Markku Koponen	100 %
Jari Koskinen	100 %
Tuula Saxholm	100 %

Palkitsemisvaliokunta kokoontui tilikaudella kuusi (6) kertaa, ja palkitsemisvaliokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksissa oli 100.

Palkitsemisvaliokunnan kokouksiin osallistui säännöllisesti myös toimitusjohtaja, valiokunnan sihteeri ja henkilöstöhallinnosta vastaava johtaja. Kyseiset henkilöt eivät osallistuneet heidän omaa palkitsemistaan koskevien asioiden käsittelyyn.

6. Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on hallituksen nimittämä toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen.

Toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa niin, että hallituksen tekemät päätökset toteutuvat ja että yhtiön toiminta on linjassa hallituksen asettaman strategian sekä riskienhallintaa koskevien periaatteiden ja limiittien kanssa. Toimitusjohtaja huolehtii, johtoryhmän tukemana, yhtiön päivittäisen liiketoiminnan toimivuuden valvonnasta (sisältäen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä sääntelyn noudattamisen valvonnan), organisaatorakenteen toimivuuden ylläpitämisestä ja raportoinnista hallitukselle. Hallitus nimittää ja erottaa johtoryhmän jäsenet toimitusjohtajan esityksestä. Riskienhallinnasta ja compliancesta vastaavia henkilöitä ei voida erottaa ilman hallituksen suostumusta. Sisäisen tarkastuksen johtajan nimittämisestä ja erottamisesta päättää hallitus.

Toimitusjohtajasta, toimitusjohtajan sijaisesta, muista johtoryhmän jäsenistä ja sisäisestä tarkastuksesta ja compliancesta vastaavista tehdään aina ennen lopullista valintaa tai tehtävässä aloittamista arviointi henkilön luotettavuudesta ja pätevyydestä siten, kuin asiasta erikseen säädetään laissa ja viranomaisohjeissa. Muun henkilöstön osalta huolehditaan osana normaalia rekrytointiprosessia riittävästä henkilön soveltuvuuden arvioimisesta suhteessa tehtävän vaativuuteen.

Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti, vähintään kaksi kertaa kuukaudessa. Vuonna 2019 johtoryhmä kokoontui 41 kertaa, joista kolme oli sähköpostikokouksia.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä tilikauden 2019 päättyessä:

<i>Nimi</i>	Esa Kallio
<i>Tehtävä yhtiössä</i>	Toimitusjohtaja
<i>Syntymävuosi</i>	1963
<i>Yhtiön palveluksessa vuodesta</i>	2005, toimitusjohtaja vuodesta 2018
<i>Koulutus</i>	Kauppätieteiden maisteri
<i>Keskeiset muut luottamustoimet</i>	Ei muita konsernin ulkopuolisia olennaisia luottamustoimia
<i>Nimi</i>	Aku Dunderfelt
<i>Tehtävä yhtiössä</i>	Johtaja, rahoitus (johtoryhmän jäsen elokuusta 2019 alkaen)
<i>Syntymävuosi</i>	1975
<i>Yhtiön palveluksessa vuodesta</i>	2019
<i>Koulutus</i>	BBA
<i>Keskeiset muut luottamustoimet</i>	Ei muita konsernin ulkopuolisia olennaisia luottamustoimia

<i>Nimi</i>	Toni Heikkilä
<i>Tehtävä yhtiössä</i>	Johtaja, riskienhallinta
<i>Syntymävuosi</i>	1965
<i>Yhtiön palveluksessa vuodesta</i>	1997
<i>Koulutus</i>	Kauppätieteiden lisensiaatti
<i>Keskeiset muut luottamustoimet</i>	Ei muita konsernin ulkopuolisia olennaisia luottamustoimia
<i>Nimi</i>	Rainer Holm
<i>Tehtävä yhtiössä</i>	Johtaja, Business Information Solutions
<i>Syntymävuosi</i>	1973
<i>Yhtiön palveluksessa vuodesta</i>	2016
<i>Koulutus</i>	Kauppätieteiden maisteri
<i>Keskeiset muut luottamustoimet</i>	Ei muita konsernin ulkopuolisia olennaisia luottamustoimia

Nimi
Tehtävä yhtiössä
Syntymävuosi
Yhtiön palveluksessa vuodesta
Koulutus
Keskeiset muut luottamustoimet

Joakim Holmström
Johtaja, pääomamarkkinat
1977
2008
Kauppatieteiden maisteri
Ei muita konsernin ulkopuolisia olennaisia luottamustoimia

Nimi
Tehtävä yhtiössä

Syntymävuosi
Yhtiön palveluksessa vuodesta
Koulutus
Keskeiset muut luottamustoimet

Harri Luhtala
Johtaja, talous
(johtoryhmän jäsen toukokuusta 2019 alkaen)
1965
2019
Kauppatieteiden maisteri
Ei muita konsernin ulkopuolisia olennaisia luottamustoimia

Nimi
Tehtävä yhtiössä

Syntymävuosi
Yhtiön palveluksessa vuodesta
Koulutus
Keskeiset muut luottamustoimet

Mari Tyster
Johtaja, lakiasiat ja yhtiöhallinto, hallituksen ja sen valiokuntien sihteeri, toimitusjohtajan sijainen vuodesta 2018
1975
2009
Oikeustieteen kandidaatti
Ei muita konsernin ulkopuolisia olennaisia luottamustoimia

Toukokuuhun 2019 asti johtoryhmässä jäseninä olivat Jukka Helminen vastuualueena Rahoitus ja Marjo Tomminen vastuualueena Talous.

Toimitusjohtajalla tai johtoryhmän jäsenillä ei ole olennaisia jäsenyyksiä konsernin ulkopuolisten yhtiöiden hallituksissa tai muita olennaisia sidonnaisuuksia, ja kaikkien tehtävä yhtiössä on päätoiminen.

Johtoryhmä on perustanut useita toimintaansa tukevia ryhmiä (ALM Group, Risk Group, Credit Group, ja vuoden 2019 aikana perustetut Data Governance Group, Security Management Group, Valuation Control Group), joiden työjärjestykset se on vahvistanut ja joille se on delegoinut päätösvaltaa.

Risk Group vastaa yhtiön kokonaisriskiaseman hallinnasta, valvonnasta sekä yhtiön riskienhallinnan, sen periaatteiden ja raportoinnin kehittämisestä. ALM (Asset and Liability Management) Groupin vastuulla on yhtiön kannattavuuden, likviditeettiaseman ja taseen markkinariskiaseman seuranta. Credit Group päättää erityisesti kohonneen riskin asiakkaiden luotonmyönnöstä ja lainaehdojen muutoksista. Data Governance Group vastaa Kuntarahoituksen tiedonhallinnan politiikoista ja standardeista ja tiedonhallinnan käytäntöjen sääntelymukaisuudesta. Security Management Group varmistaa, että tietoturva otetaan huomioon ja toteutuu Kuntarahoituksessa, ja sitä hallitaan päätettyjen politiikkojen ja ohjeiden mukaisesti. Valuation Control Groupin tehtävänä on seurata ja valvoa Kuntarahoituksen arvostusprosessia ja arvostusmallien suorituskykyä sekä päättää näihin liittyen tarpeellisista toimenpiteistä.

Ryhmien puheenjohtajat ovat johtoryhmän jäseniä: ALM Groupin puheenjohtajana toimii pääomamarkkinatoiminnoista vastaava johtaja Joakim Holmström, Risk Groupin puheenjohtajana riskienhallinnasta vastaava johtaja Toni Heikkilä ja Credit Groupin puheenjohtajana toimi elokuusta 2019 lähtien asiakasrahoituksesta vastaava johtaja Aku Dunderfelt. Jukka Helminen toimi puheenjohtajana toukokuuhun 2019 asti, minkä jälkeen Joakim Holmström hoiti tehtävää väliaikaisesti. Data Governance Group perustetiin joulukuussa 2019 ja sen puheenjohtajana toimii Business Information Solutions –toiminnosta vastaava johtaja Rainer Holm. Hän toimii myös Security Management Groupin puheenjohtajana. Valuation Control Groupin puheenjohtajana toimii Talous-toiminnosta vastaava johtaja Harri Luhtala.

Tilikaudella 2019 johtoryhmätyössä korostui merkittäviä tietojärjestelmäprojekteja koskevien investointien valmistelu sekä projektien etenemisen seuranta. Johtoryhmä käsitteli kaikki merkittävät hallituksen päätöksentekoa vaativat ehdotukset. Johtoryhmä arvioi erityisesti liiketoimintaympäristöä ja sen muutosten vaikutuksia (ml. sosiaali- ja terveydenhuollon uudistushanke, sääntely- ja pääomamarkkinaympäristö) yhtiön toimintaan ja teki näiden johdosta operatiivista toimintaa ohjaavia, yhtiön strategiaa tukevia päätöksiä. Näiden lisäksi johtoryhmätyössä korostuivat yhtiön sisäiseen valvontaan liittyvät tehtävät.

7. Konsernirakenne

Kuntarahoitus-konsernin muodostavat konsernin emoyhtiö Kuntarahoitus Oyj ja tytäryhtiö Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy ("Inspira"). Inspiran hallinnossa noudatetaan samoja keskeisiä periaatteita kuin emoyhtiössä ja emoyhtiön hallitus ja valiokunnat valvovat myös Inspiran toimintaa.

Inspiran hallituksen kokoonpano tilikauden 2019 lopussa muodostuu emoyhtiön edustajista

- Esa Kallio, emoyhtiön toimitusjohtaja, puheenjohtaja
- Markku Perälä, osastonjohtaja, lakiasiat, hallituksen jäsen
- Harri Luhtala, johtaja, talous, hallituksen varajäsen

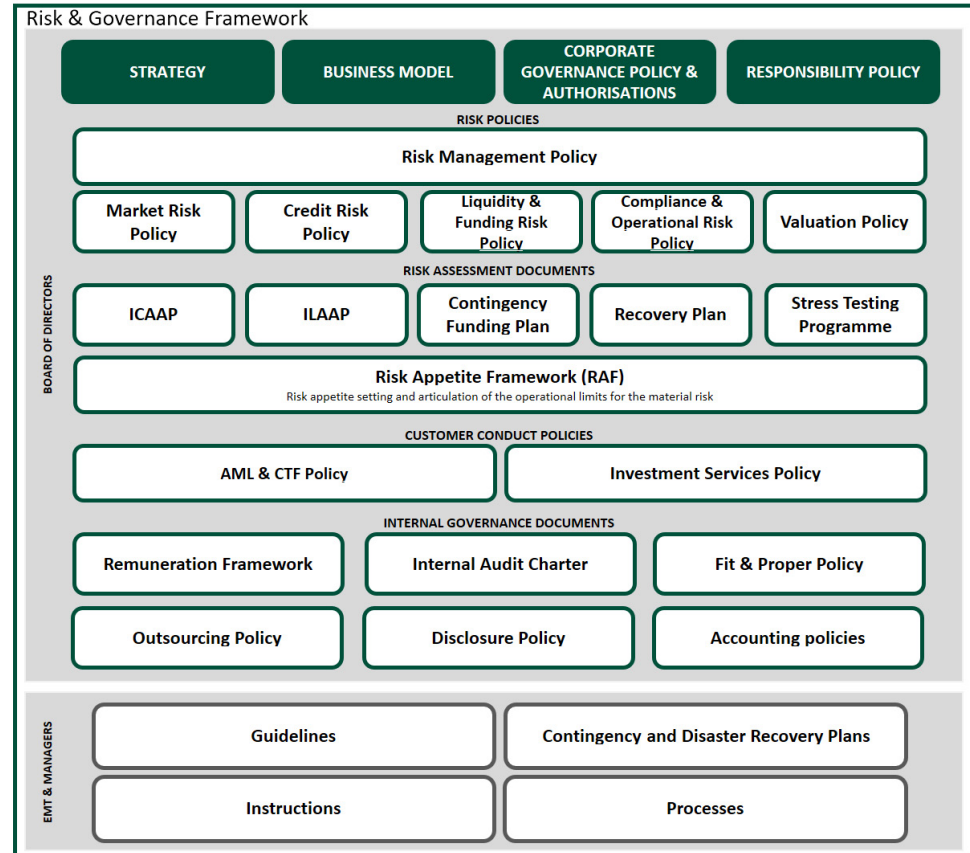
Inspiran toimitusjohtajana toimi koko tilikauden 2019 Anssi Wright.

C. Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

1. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kuntarahoitus on toimintansa luonteen vuoksi väistämättä alttiina useille riskeille ja siksi sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa yhtiön strategista suunnittelua ja johtamista. Hyvin toteutettu sisäinen valvonta ja riskienhallinta sisältyvät jokapäiväisiin toimintoihin, ja ne helpottavat asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä varmistavat yhtiön riskiaseman säilymisen halutulla tasolla.

Hallitus on vahvistanut yhtiölle sen hallintoa ja riskienhallintaa koskevan kehikon ("Risk and Governance Framework") ja sen osana keskeiset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehokasta toteuttamista koskevat politiikat ja prosessit alla olevan kuvan mukaisesti.

Sisäisellä valvonnalla varmistetaan, että yhtiössä toimitaan vahvistettujen politiikkojen ja prosessien mukaisesti. Tätä tukevat eri prosesseihin liittyvät kontrollit. Sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasolla ja sisäisen valvonnan toimintatavat määritetään huomioiden toiminnan luonne ja laajuus. Ensisijaisesti sisäistä valvontaa toteutetaan operatiivisessa liiketoiminnassa, jossa sisäinen valvonta on jatkuvaa ja osa päivittäistä toimintaa. Sisäisen valvonnan prosesseja täydentää työntekijöiden mahdollisuus ilmoittaa sääntely edellyttämän riippumattoman kanavan kautta epäillyistä rikkomuksista (ns. whistleblowing channel).

Sisäiseen valvontaan liittyviä toimintatapoja kehitetään jatkuvasti. Vuonna 2019 tämä on tarkoittanut mm. ydinprosessien (rahoituksen myöntäminen ja varainhankinta) kehittämistä huomioiden asianmukaiset kontrollipisteet. Tietojärjestelmiä on kehitetty myös jatkuvasti palvelemaan paremmin yhtiön toimintaa ja tässä kehitystyössä on otettu huomioon sisäisen valvonnan tarpeet.

Riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että antolainauksen, varainhankinnan ja sijoitustoiminnan sekä muun toiminnan riskit vastaavat yhtiön hyväksyttyä riskiprofiilia, ja että toiminnassa päästään sille asetettuihin tavoitteisiin. Tavoitteena on yhtiön kokonaisriskiaseman säilyttäminen niin matalalla tasolla, että yhtiön luottoluokitus on paras mahdollinen suhteessa Suomen valtion luottoluokitukseen eikä yhtiön omalla toiminnalla vaaranneta luottoluokitusta.

Yhtiön liiketoimintayksiköt ja tukitoiminnot tunnistavat ja hallitsevat Kuntarahoituksen riskejä osana päivittäistä toimintaansa ottaen huomioon yhtiön riskinottohalukkuuden, sisäiset politiikat, ohjeet ja limiitit. Yhtiön Pääomamarkkinat-toiminto vastaa konsernin taseen riskiaseman hallinnasta toteuttamalla markkinatransaktioita hallituksen asettamien limiittien puitteissa. Riskiasema ja limiittien käyttöasteet raportoidaan säännöllisesti yhtiön johtoryhmälle ja hallitukselle. Hallituksen vahvistamien pääomien hallintaa ja omien varojen rakennetta koskevien periaatteiden toimeenpanosta vastaa yhtiön Laskenta ja raportointi -osasto taloudesta vastaavan johtajan johdolla.

Riskienhallinnan organisointi ja vastuut rakentuvat Kuntarahoituksessa kolmen puolustuslinjan varaan:

- Ensimmäinen puolustuslinja: Liiketoiminta soveltaa vahvistettuja riskienhallinnan periaatteita operatiivisessa toiminnassa (ks. kohta Liiketoimintatason valvonta ja raportointi).
- Toinen puolustuslinja: Liiketoimintayksiköistä riippumaton Riskienhallinta-toiminto vastaa hallituksen vahvistamien riskienhallinnan periaatteiden ja prosessien valvonnasta riskienhallinnasta vastaavan johtajan johdolla. Sääntely (ulkoisen ja sisäisen) noudattamista (compliance) valvoo compliance-toiminto, joka on osa riippumatonta Riskienhallinta-toimintoa ja raportoi toiminnastaan myös hallituksen tarkastusvaliokunnalle.
- Kolmas puolustuslinja: Sisäinen tarkastus tarkastaa säännöllisesti yhtiön toiminnan eri osa-alueita ja raportoi toiminnastaan tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle.

Kuntarahoituksella on laajasti yhtiön toiminnan keskeiset osat kattava riskienhallintaorganisaatio ja – järjestelmät, jotka pitävät sisällään eri osastojen ja päätöksentekoelementtien selkeät tehtävät ja vastuut.

Kuntarahoitusta kartoittaa säännöllisesti toimintaansa liittyviä riskejä ja kehittää jatkuvasti menetelmiä riskien tunnistamiseksi ja hallitsemiseksi. Riskejä arvioidaan säännöllisesti toteutettavien riskianalysien avulla. Analyysien tavoitteena on tunnistaa toimintaympäristön muutosten mukanaan tuomia uusia haasteita ja riskejä sekä priorisoida riskit ja niiden hallinta analyysien tulosten perusteella. Yhtiö suojautuu ja vähentää tunnistamia riskejä vakuuksilla, takauksilla, johdannaissovimuksilla, vakuutuksilla ja aktiivisella riskien hallinnalla. Kuntarahoituksella ei ole arvionsa mukaan vastuita, joihin sisältyy wrong-way-riskiä.

Riskienhallinnassa on vuonna 2019 seurattu toimintaan keskeisesti vaikuttavan ulkoisen sääntelyn kehitystä ja edistetty sen pohjalta Kuntarahoituksen riskienhallintaa koskevien periaatteiden ja politiikkojen kehittämistä. Riskienhallinnassa on kehitetty erityisesti vuonna 2019 eri tase-eriin liittyvien arvostusmalleja ja niiden asianmukaista hallinnointia sekä luottoriskien arviointia mm. keskittymäriskien osalta.

2. Hallitustason valvonta ja raportointi

Kuntarahoituksen riskienhallinnan yleisistä periaatteista, limiiteistä ja mittaamistavoista päättää yhtiön hallitus. Hallituksen riskivaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta yhtiön riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvonnassa, että yhtiössä noudatetaan hallituksen päättämää riskistrategiaa. Riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että antolainauksen, varainhankinnan ja sijoitustoiminnan sekä muun liiketoiminnan riskit ovat yhtenevät Kuntarahoituksen matalan riskiprofiilin kanssa. Hallitus valvoo, että sisäinen valvonta ja sen osana riskienhallinta on riittävän kattavaa ja toimivaa ja että yhtiö ei toiminnassaan ota niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu vaaraa yhtiön toiminnan jatkuvuudelle. Tässä valvonnassa hallitusta avustaa ja tukee tarkastusvaliokunta ja riskivaliokunta. Hallitus ja sen valiokunnat ovat vahvistaneet itselleen työjärjestykset, joissa määritellään myös hallituksen ja valiokuntien sisäiseen valvontaan ja riskienvalvontaan liittyvät tarkemmat tehtävät.

Hallitus on vahvistanut yhtiölle riskienhallinnan periaatteet, jotka sisältävät sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät toimintaperiaatteet ja limiitit. Osana yhtiön kokonaisstrategiaa hallitus on vahvistanut yhtiön riskienhallinnan strategian. Riskienhallinnan periaatteiden, joiden päivittämistarvetta arvioidaan säännöllisesti, tavoitteena on varmistaa yhtiön riskiaseman säilyminen vahvistetun profiilin mukaisena ohjaamalla yhtiön operatiivisia toimia.

Kuntarahoituksen hallitus on vahvistanut yhtiölle riskinottohalukkuutta koskevat periaatteet (Risk Appetite Framework, ”RAF”), joiden tarkoituksena on auttaa yhtiötä:

- tehokkaasti tunnistamaan, arvioimaan ja hallitsemaan sekä strategiaansa liittyvät, että yhtiön sisäiset riskit;
- arvioimaan, kuinka paljon ja minkälaista riskiä yhtiö voi ja haluaa ottaa strategiansa toteuttamiseksi, sekä päättämään ja aktiivisesti viestimään tästä riskitasosta; ja
- edistämään keskustelua yhtiön riskinottohalukkuudesta sekä haastamaan liiketoimintaan ja riskinottoon liittyviä päätöksiä.

RAF on yhteydessä sekä lyhyen että pitkän aikavälin strategiseen suunnitteluun, yhtiön pääoma- ja likvideettisuunnitteluun, elvytysuunnitelmaan sekä palkitsemisperiaatteisiin. RAF päivitetään vuosittain.

Hallitukselle raportoidaan kuukausittain yhtiön riskiasemasta suhteessa asetettuihin limiitteihin sekä tarvittaessa yksittäisistä olennaista riskitapahtumista. Riskienhallinnasta vastaava johtaja raportoi kuukausittain suoraan hallituksen riskivaliokunnan puheenjohtajalle mahdollisista olennaista poikkeamista yhtiön riskiasemassa edelliseen raportointiin nähden. Laaja yhtiön riskiasemaa koskeva katsaus käydään riskienhallinnasta vastaavan johtajan toimesta läpi riskivaliokunnalle ja hallitukselle puolivuositain. Osana tässä kuvattua säännöllistä raportointia riskivaliokunta ja hallitus arvioivat raportoinnin sisältöä ja laajuutta ja voivat tarvittaessa edellyttää uudelleenmäärittelyä tai muita muutoksia raportoinnin muotoon tai sisältöön.

3. Vakavaraisuus

Yhtiön hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallintaa koskevan suunnitelman, joka päivitetään vuosittain. Vakavaraisuuden hallinnan suunnitelma sisältää myös vakavaraisuuden hallinnan prosessin kuvauksen. Yhtiö julkistaa vuosikertomuksen kanssa samanaikaisesti, mutta siitä erillisenä, vakavaraisuussääntelyn edellyttämiä julkistettavia tietoja koskevan yhteenvedon (ns. Pilari III -raportti). Lisäksi suppeampi Pilari III –raportti julkistetaan puolivuosisikatsauksen yhteydessä.

Yhtiö täyttää selkeästi kaikki voimassa olevat pääomavaatimukset. Pitkään valmisteilla olleet pankkien vakavaraisuussääntelyä koskevat muutokset (CRR II ja CRD V) hyväksyttiin Euroopan parlamentissa huhtikuussa 2019 ja suurelta osin nämä muutokset tulevat sovellettavaksi kesäkuussa 2021. Tähän muutospakettiin sisältyy myös vähimmäisomavaraisuusastetta (leverage ratio) koskeva vaatimus, jonka mukaisesti luottolaitoksen vähimmäisomavaraisuusasteen tulee olla vähintään 3 %. Kuntarahoitus on valmistautunut usean vuoden ajan vähimmäisomavaraisuusvaatimuksen käyttöönottoon, ja sen vähimmäisomavaraisuusaste ylittää vaaditun 3 % tason ollen joulukuun lopussa 4,0 %. Vahvistetun sääntelyn mukaan julkinen kehitysluottolaitos (public development credit institution) voi kesäkuusta 2021 lähtien vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa valtiolta ja kunnilta olevat luottosaatavansa. Itsearviointin perusteella Kuntarahoitus on todennut täyttävänsä kehitysluottolaitoksen tunnusmerkistön. Tunnusmerkistön täytyessä CRR II:een sisältyvillä muutoksilla on merkittävä positiivinen vaikutus Kuntarahoituksen vähimmäisomavaraisuusasteeseen.

Muiden muutospakettiin sisältyvien muutosten vaikutukset vähimmäisomavaraisuusasteeseen ovat alustavien arvioiden mukaan merkitykseltään vähäisempiä. Muutospaketin ei arvioida muuttavan olennaisesti Kuntarahoituksen vakavaraisuus-asetamaa. Kuntarahoitus-konsernin CET1-suhde oli joulukuun lopussa erittäin korkea 83,1%, CRR II ja CRD V:n voimaantulon jälkeenkin CET1-suhteen arvioidaan säilyvän erittäin korkealla tasolla. Leverage ratio mittaa omien varojen määrää suoraan suhteessa saataviin ilman saatavien riskiarviointia.

Osana yhtiön vakavaraisuussuunnittelua ja sen toimeenpanoa Kuntarahoitus laski liikkeeseen vuonna 2015 ensisijaisesti omiin varoihin luettavan pääomalainan (ns. AT1-instrumentti), jolla yhtiö vahvisti omien varojen määrää varautuakseen edellä kuvattuun leverage ratio -vaatimukseen. Yhtiöllä ei ole taseessaan muita pääomalainoja, vaan yhtiön omat varat koostuvat pääasiallisesti osakepääomasta ja kertyneistä voittovaroista.

Vakavaraisuuslaskenta tehdään asiaa koskevan EU:n vakavaraisuus- ja maksuvalmiusasetuksen ja siihen liittyvän direktiivin (ns. CRDIV-paketti) perusteella, jotka pohjautuvat Basel III -kehikkoon. Luottoriskin vakavaraisuusvaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisten riskien vakavaraisuusvaade perusmenetelmällä. Markkinariskin vakavaraisuuslaskennassa huomioidaan vain valuuttariskit, koska konsernilla ei ole kaupankäyntivarastoa eikä osake- ja hyödykepositioita. Koska valuuttakurssiriskiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaisopimuksilla kaikki valuuttapohjainen varainhankinta euromääräiseksi, yhtiön valuuttaposition on hyvin pieni, eikä sen ole tarpeen varata omia pääomia valuuttariskiä varten.

Toimitusjohtaja vastaa niin taloudellisesta kuin riskienhallinnan raportoinnista hallitukselle. Tässä tehtävässä toimitusjohtajaa tukevat taloudesta ja riskienhallinnasta vastaavat johtajat. Lisäksi riskienhallinnasta vastaava johtaja raportoi säännöllisesti suoraan hallituksen riskivaliokunnalle ja hallitukselle. Kuntarahoitus suojautuu toimintaansa liittyviltä rahoitusriskeiltä johdannaisilla ja näihin johdannaisiin liittyvät arvostusmuutokset kirjataan tulokseen ja omiin varoihin.

Yhtiön riskiasema ei muuttunut olennaisesti vuoden 2019 aikana. Yhtiön riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti se suojautuu kaikilta merkittäviltä markkinariskeiltä. Tämä tapahtuu käyttämällä johdannaisia, jotka arvostetaan IFRS-tilinpäätösääntelyn mukaisesti markkina-arvoon. Tähän liittyen yhtiön tulokseen kohdistuu arvostuksista johtuvaa volatiliiteettia instrumenttien elinkaaren aikana pienentyen nollaan instrumenttien elinkaaren lopussa. Yhtiö on kehittänyt vuoden aikana myös laajasti riskienhallinnan menetelmiä erityisesti instrumenttien arvostusmalleja ja niiden hallintaa. Riskienhallinta on myös kehittänyt varovaista arvostamista koskevia menetelmiä yhtiön siirryttyä tämän osalta vakavaraisuusääntelyn mukaisen pääasialliseen menetelmän käyttöön (core approach) yksinkertaistetusta menetelmän (simplified approach) sijaan.

Vuonna 2019 toiminnan riskit pysyivät asetettujen limiittien puitteissa, ja yhtiön arvion mukaan riskienhallinta on täyttänyt sille asetetut vaatimukset. Yhtiön riskiasemasta raportoidaan säännöllisesti hallitukselle osana kuukausittaista raportointia. Riskiraportointi kattaa kaikki riskialueet ja eri riskeille

asetettujen limiittien käyttöasteet. Lisäksi riskienhallintajohtaja esittää vähintään puolivuositain hallituksen riskivaliokunnalle laajemman kokonaiskatsauksen yhtiön riskiasemasta suhteessa eri riskialueisiin.

Yhtiössä suoritetaan säännöllisesti kokonaisvaltaista stressitestausta.

4. Liiketoimintatason valvonta ja raportointi

Sisäinen valvonta on osa jokaisen johtoon ja henkilökuntaan kuuluvan tehtäviä, ja henkilökunnalla on velvollisuus raportoida havaitsemistaan sisäiseen valvontaan liittyvistä puutteista. Sisäisen valvonnan perustana on toiminto- ja osastokohtainen organisaatio, jossa kaikilla on omat tehtävät ja vastuualueet. Päätöksenteko ja päätösten toimeenpano on eriytetty eri toiminnolle tai henkilölle.

Yhtiön liiketoiminnan taloudellisen tuloksen luotettava ja oikea-aikainen raportointi on johdon olennainen työväline. Taloudellisen tuloksen raportointia tuetaan yhtiön laskenta ja raportointi -osaston ja riskienhallinnan toimesta, mutta osin itsenäisesti myös liiketoimintojen tuottamana, jolloin voidaan kontrolloida taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta sekä riittävyttä. Taloudellisen raportoinnin peruselementtejä ovat sisäinen kuukausittain tuotettava raportointi, säännöllinen viranomaisraportointi sekä ulkoisen laskennan edellyttämät puolivuosi- ja vuositilinpäätökset.

Taloudellinen raportointi tapahtuu asianmukaisesti laaditun kirjanpidon ja muun liiketapahtumia koskevan aineiston perusteella. Taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi yhtiön taloushallinnossa on voimassa yksityiskohtaiset sisäiset ohjeet liiketapahtumien kirjaamisesta sekä muista taloushallinnon prosesseista, jotka pitävät sisällään mm. kontrolliperiaatteet erilaisten transaktioiden hyväksymisen ja toteuttamisen osalta. Näitä kontrollitoimenpiteitä ovat mm. tilien ja transaktioiden täsmäyttämiseen liittyvät säännölliset rutiinit sekä maksuliikenteen prosessit, joissa noudatetaan aina neljän silmän -periaatetta. Osa kontrollitoimenpiteistä on yhtiön tietojärjestelmien avulla automatisoituja ja osa niistä perustuu manuaaliseen tarkistukseen. Tarkastusvaliokunnan tehtävä on seurata ja valvoa taloudellisen raportoinnin prosesseja.

Yhtiöllä on riippumaton riskienhallintatoiminto, joka ylläpitää, kehittää ja valmistelee riskienhallinnan periaatteita hallituksen vahvistettavaksi sekä laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa ja mittaamisessa. Yhtiön eri toiminnot ovat vastuussa päivittäisistä liiketoimintapäätöksistä riskien minimoimiseksi annettujen periaatteiden, ohjeistuksen, päätösvaltuuksien ja limiittien puitteissa. Riskienhallintatoiminto valvoo, että riskit pysyvät sallituissa rajoissa ja että riskejä mittaavat menetelmät ovat asianmukaiset. Yhtiön riskienhallintatoiminto raportoi toimivalle johdolle ja hallitukselle kuukausittain yhtiön riskiasemasta suhteessa asetettuihin limiitteihin sekä tarvittaessa yksittäisistä olennaisista riskitapahtumista.

Operatiivisten riskien hallinta, mukaan lukien yhtiön liiketoiminnalle kriittiset tietojärjestelmät, ja operatiivisten riskien valvonta ovat osa toimintojen ja osastojen normaaleja prosesseja. Tämän lisäksi yhtiön riskienhallintatoiminnolla on kokonaisvastuu operatiivisten riskien hallinnan koordinoimisesta. Yhtiössä tehdään vuosittain operatiivisia riskejä koskeva kartoitus, jossa arvioidaan riskejä, niiden toteutumistodennäköisyyttä ja vaikutuksia sekä päätetään hallintakeinoista kyseisille riskeille.

Yhtiön operatiivisen toiminnan johtamisesta ja riskienvalvonnan sekä taloudellisen raportoinnin järjestämisestä vastaa toimitusjohtaja apunaan johtoryhmä. Johtoryhmällä on toimintansa tukena yhtiön operatiivisen toiminnan ohjaamiseksi, keskeisten päätösten tekemiseksi ja edelleen hallitukselle ja sen valiokunnille esitettävien asioiden valmistelemiseksi toiminnan eri osa-alueisiin kohdistuvia ryhmiä, joille on delegoitu päätös- ja valvontavastuita: ALM Group, Credit Group, Data Management Group, Risk Group, Security Management Group ja Valuation Control Group. Ryhmien toimintaa on kuvattu tarkemmin osiossa B, kohdassa 6 "Toimitusjohtaja ja johtoryhmä".

Kuntarahoituksen toimiva johto on edustettuna Kuntarahoituksen tytäryhtiön Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy:n hallituksessa, ja Inspiran hallinnossa noudatetaan Kuntarahoitusta vastaavia sisäisen valvonnan periaatteita.

Hallituksen vahvistamien riskienhallintaan ja hallintoon liittyvien periaatteiden lisäksi yhtiössä on johtoryhmän vahvistamat toimintaohjeet keskeisille liiketoiminnan osa-alueille ja riskienhallintaan. Toimintaohjeita tukevat kaikista olennaisista prosesseista laaditut prosessikuvaukset, jotka päivitetään säännöllisesti. Jokaiselle työntekijälle on lisäksi laadittu toimenkuva, josta käy ilmi kunkin työntekijän päätehtävät sekä varamiesjärjestelyt. Näiden lisäksi osastojen esimiehet huolehtivat tarpeen mukaan erilaisten työohjeiden tai muiden tarkentavien ohjeiden laatimisesta ja ylläpidosta.

Yhtiö raportoi toiminnastaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla Finanssivalvonnalle, Euroopan keskuspankille, Suomen Pankille, Kuntien takauskeskukselle, EU:n kriisinhallintaviranomaiselle (Single Resolution Board), Rahoitusvakuusvirastolle, Verohallinnolle ja Tilastokeskukselle. Vuoden 2016 alusta yhtiö on ollut Euroopan keskuspankin suorassa valvonnassa ja kuuluu siten myös Single Resolution Boardin valvontaan kriisinhallinnan osalta.

5. Compliance

Ulkoisen ja sisäisen sääntelyn noudattamiseen (compliance) liittyvät tehtävät (sääntelyn seuranta, tiedotus, koulutus, valvonta) hoitaa yhtiön compliance-toiminta, joka on osa riipumatonta Riskienhallinta-toimintoa. Compliance-toiminnasta raportoidaan säännöllisesti johtoryhmälle ja hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Hallitukselle annetaan säännöllisesti katsaus pankkisääntelyn kehityksestä ja sen vaikutuksista Kuntarahoituksen toimintaan. Vuonna 2019 compliance-toiminnassa keskityttiin erityisesti compliance-raportoinnin kattavuuden, sääntelyn seurantaa koskevan toiminnan ja compliance-monitoroinnin kehittämiseen. Lisäksi compliancella on ollut keskeinen rooli sen varmistamisessa, että yhtiö täyttää asianmukaisesti ja ajallaan viranomaisvalvonnasta tulevat vaatimukset. Compliance on myös tukenut liiketoimintaa ja muita toimintoja uuden sääntelyn implementointihankkeissa. Compliancen antamista suosituksista ylläpidetään yhtiössä toimenpideseurantaa ja toimenpiteiden toteuttamisesta raportoidaan yhtiön toimivalle johdolle ja tarkastusvaliokunnalle säännöllisesti. Vuoden 2019 alussa yhtiö nimitti compliance-toiminnasta vastaavaksi osastonjohtajaksi Anu Nyholmin.

6. Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tehtäviin kuuluu arvioida Kuntarahoituksen taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotavuutta ja oikeellisuutta. Lisäksi sen tehtävänä on arvioida, onko yhtiöllä toimintaa varten riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt prosessit ja tietotekniset järjestelmät ja että toimintaan liittyvien riskien hallinta on riittävää.

Hallitus hyväksyy vuosittain sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman kullekin tilikaudelle ja sisäisen tarkastuksen suorittamista kaikista tarkastuksista on tilikaudella 2019 raportoitu yhtiön johtoryhmälle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Sisäisen tarkastuksen antamista suosituksista ylläpidetään yhtiössä toimenpideseurantaa ja toimenpiteiden toteuttamisesta raportoidaan yhtiön toimivalle johdolle ja tarkastusvaliokunnalle säännöllisesti. Sisäinen tarkastus arvioi toimenpiteiden toteuttamisen tilanteen.

Sisäisestä tarkastuksesta vastaava johtaja raportoi suoraan hallitukselle ja sen tarkastusvaliokunnalle. Vuonna 2019 sisäinen tarkastus tarkasti laajasti yhtiön toiminnan eri osa-alueita, mukaan lukien yhtiön keskeisiä tietojärjestelmäprojekteja. Sisäinen tarkastus voi käyttää työssään ulkoisia kumppaneita tukemaan sisäisen tarkastuksen toimintaa. Tästä ulkoisten kumppaneiden käytöstä tarkastuksissa raportoidaan tarkastusvaliokunnalle.

7. Tilintarkastus

Yhtiön tilintarkastajan tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Tilintarkastajan toimikausi on yhtiön tilikausi, ja tilintarkastajan tehtävä päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä. Yhtiön tilikausi on kalenterivuosi.

Kuntarahoituksen tilintarkastajana tilikaudella 2019 on ollut KPMG Oy Ab, vastuunalaisena tilintarkastajana KHT Marcus Tötterman vuoden 2019 varsinaisen yhtiökokoukseen saakka ja tilintarkastajaa koskevien rotaatiovaatimusten vuoksi KHT Tiia Kataja vuoden 2019 varsinaisesta yhtiökokouksesta alkaen. Vuoden 2020 varsinaiselle yhtiökokoukselle esitetään KPMG:n valintaa tilintarkastajaksi, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Tiia Kataja.

Tilintarkastus vuonna 2019 perustui ennalta laadittuun tarkastussuunnitelmaan. Tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot tilikaudella 2019 olivat seuraavat:

Tilintarkastusyhteisölle maksetut tilintarkastus- ja muut palkkiot (1000 €)	2019
Tilintarkastus	369
Veroneuvonta	90
Muut palvelut	350
Yhteensä	810

8. Lähipiiri ja lähipiiriliiketoimet

Kuntarahoituksen lähipiiriin kuuluvat yhtiön osakkeenomistajat, joilla on yli 20 % yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta yhteenlasketusta äänimäärästä, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, muut johtoryhmän jäsenet, hallituksen jäsenet sekä näiden henkilöiden puoliset, lapset ja huollettavat sekä puolisoitten lapset ja huollettavat. Lisäksi Kuntarahoituksen lähipiiriin kuuluvat myös yhteisöt, joissa edellä mainitut henkilöt käyttävät joko välittömästi tai välillisesti määräysvaltaa, toisen kanssa yhteistä määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa. Kuntarahoituksen lähipiiriin kuuluu myös tytäryhtiö Inspira. Yhtiö pitää yllä lähipiirilueteloa.

Kuntarahoituksen toimintaa rajaa Kuntien takauskeskuksesta annettu laki ("KTK-laki") ja Kuntien takauskeskuksen kanssa allekirjoitettu puitesopimus, joiden perusteella yhtiö voi myöntää rahoitusta ainoastaan lain mukaisille tahoille (kunnat, kuntayhtymät, kuntien määräysvallassa olevat yhtiöt sekä valtion viranomaisten nimeämät asuntojen vuokraamista tai tuottamista ja ylläpitoa sosiaalisin perustein harjoittavat yhteisöt). Kuntarahoituksen lähipiiriin kuuluvat tahot eivät kuulu KTK-lain määrittämien asiakkaiden piiriin ja siten Kuntarahoituksella ei ole ollut vuoden 2019 aikana asiakasrahoitustoimintaansa liittyviä lähipiiritapahtumia.

Edellä sanotun vuoksi Kuntarahoitus toteuttaa lähipiiriin kuuluvien luonnollisten henkilöiden kanssa ainoastaan työsuhdeperäisen palkan- ja palkkiomaksun eikä Kuntarahoituksella ole laina- tai rahoitussuhteita mainitulta luonnollisilta henkilöiltä. Tytäryhtiö Inspiran kanssa toteutetut liiketapahtumat käsittävät hallintopalveluihin liittyviä veloituksia ja Kuntarahoituksen Inspiralta ostamia asiantuntijapalveluita.

9. Sisäpiirihallinto

Säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevan rahoitusvälineen liikkeeselaskijana Kuntarahoitus on velvollinen ylläpitämään sisäpiirilueteloa. Luettelon pysyvään osaan merkitään ne Kuntarahoituksen työntekijät, jotka saavat yhtiön sisäpiiritietoa säännöllisesti sekä muut henkilöt ja yhteisöt, joiden yhtiö arvioi saavan säännöllisesti Kuntarahoitusta koskevaa sisäpiiritietoa.

Vaikka Kuntarahoitus ei käytännössä tarjoa esimerkiksi osakkeisiin liittyviä sijoituspalveluja, se on sijoituspalvelujen tarjoamiseen oikeutettuna luottolaitoksena kuitenkin velvollinen ylläpitämään julkista sisäpiirirekisteriä, johon ilmoitusvelvollisia ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen. Muilla henkilöillä ei yhtiössä ole ilmoitusvelvollisuutta

sijoituspalveluyrityksen sisäpiirirekisteriin, koska yhtiön liiketoimintaan ei kuulu sijoituspalvelujen tarjoaminen siinä muodossa, että henkilöstölle syntyisi tätä kautta mahdollisuus saada sisäpiiritietoa.

Kuntarahoituksella on johtoryhmän vahvistama sisäpiiriohje, jota kaikki sisäpiirirekisteriin ja -luetteloon merkityt ovat velvollisia noudattamaan.

Johtohenkilöiden ja heidän lähipiiriinsä kuuluvien henkilöiden liiketoimien julkistamisvelvollisuus koskee myös Kuntarahoitusta säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusvälineiden liikkeeselaskijana. Yhtiö on määritellyt ilmoitusvelvollisiksi johtohenkilöiksi hallituksen ja johtoryhmän jäsenet.

Kuntarahoitus Oyj

Jaakonkatu 3 A, PL 744

00101 Helsinki

Puh. 09 6803 5666

www.kuntarahoitus.fi

etunimi.sukunimi@kuntarahoitus.fi